

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

MZE-6206/2022-13114

mze000022700754

VÝBOR PRO OCHRANU ZVÍŘAT POUŽÍVANÝCH PRO VĚDECKÉ ÚČELY

SPIS.ZN.: 1OZ189/2021-18134
Č.J.: MZE-6206/2022-13114

Zpráva o činnosti výboru v roce 2021

Vypracoval: doc. Ing. Petr Kunc Ph.D.

Výbor pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely (VOZPVU) byl vytvořen v souladu s § 20b zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon na ochranu zvířat“), a to s účinností od 18. 1. 2013. Od tohoto dne pracuje ve složení:

Předseda:

doc. Ing. Petr Kunc, Ph.D.

Členové:

RNDr. Kristina Kejlová, Ph.D.

Ing. Petra Plodíková

RNDr. Hana Tejkalová, Ph.D.

Výbor o svém právním zakotvení, statutu i činnosti informuje veřejnost na webových stránkách www.oz.mze.cz.

Výbor se pravidelně schází na řádném zasedání. V naléhavých případech je možno řešit problémy písemnou formou, případně pomocí elektronických prostředků. Administrativní zázemí poskytuje výboru oddělení ochrany zvířat Ministerstva zemědělství (MZe-OOZ), které komunikuje s výborem především prostřednictvím jeho předsedy.

I v roce 2021 byla práce výboru významně ovlivněna restrikcemi spojenými s nálezovou situací koronavirem SARS-CoV-2 v České republice i v ostatních zemích Evropské unie. Proto se výroční pracovní setkání zástupců státních orgánů odpovědných za schvalování projektů pokusů (SOPSPP), které již několik let výbor pravidelně pořádá ve spolupráci s MZe-OOZ uskutečnilo pouze distanční formou na konci roku. Tohoto setkání se kromě členů VOZPVU a SOPSPP zúčastňují také zástupci rezortních odborných komisí pro schvalování projektů pokusů (ROKSPP) a zástupci MZe-OOZ. V rámci tohoto zasedání byla jako hlavní téma řešena problematika správního poplatku. Účastníci diskuse se zaměřovali na jeho výši, na administrativní náročnost spojenou s jeho výběrem a na nebezpečí kumulace více žádostí. Bylo konstatováno, že současný stav vychází z novelizace zákona na ochranu zvířat zákonem č. 359/2012 Sb. Změny je nutno navrhnout v rámci připomínkového řízení k další novele, která však není v současnosti připravována. Dalším důležitým bodem byla problematika udělování výjimek pro způsob usmrcování rybiček *Danio rerio*. Vzhledem k jejich velikosti lze za nejvhodnější způsob považovat použití CO₂. V závěru pak byl projednán výklad § 18g odst. 4 zákona na ochranu zvířat.

Na svém dalším zasedání se výbor zabýval problematikou evropské občanské iniciativy „Zachraňte kosmetiku bez krutosti – zachovejte Evropu bez testování na zvířatech“ a fungováním profesní organizace Společnost pro vědu o laboratorních zvířatech.

VOZPVU se dle svého statusu podílí na výměně zkušeností s ostatními národními výbory na ochranu pokusných zvířat (National Committees - NC) v rámci EU. VOZPVU komunikoval s ostatními NC; např. na NC Polska byl zaslán dotaz na zkušenosti s rozsahem etického přezkumu regulačního testování, konkrétně u projektů prováděných za účelem splnění regulačních požadavků. Bylo konstatováno, že výsledek analýzy škod a přínosů je obecně třeba považovat za pozitivní, pokud existuje legislativní požadavek na testování na zvířatech. Odborné komise se však stále mohou pokusit zjistit, často společně se žadatelem, zda existují nějaké způsoby, jak zlepšit implementaci 3R, tj. snížením počtu zvířat, a to při dodržení legislativního požadavku.

Další řešenou problematikou byl dotaz nizozemského NC ohledně zkušeností s využitím lidské tkáně.

Německý NC požádal o zkušenosti s praktickým využitím nařízení OECD 203 „Test akutní toxicity u ryb“. Především jeho zástupce zajímal názor na koncový bod testu.

Výbor byl informován o návrhu pokynů k vyplňování nového formuláře netechnických shrnutí projektů pokusů od Evropské komise (EK). V prvním pololetí roku 2021 probíhalo testovací

období použitelnosti těchto pokynů z hlediska jejich užitečnosti, jasnosti a úplnosti. Poté bude EK požadovat úplnou a fundovanou zpětnou vazbu z výše uvedených hledisek.

Ze statutu VOZPVU vyplývá, že je povinen poskytovat orgánům státní moci bezúplatné poradenství a stanoviska k problematice ochrany pokusných zvířat. První stanovisko v roce 2021 se týkalo možnosti umístění psů plemene beagle po ukončení projektů pokusů do zájmového chovu v souladu s § 18f zákona na ochranu zvířat. Dle názoru VOZPVU je umístění psů do zájmového chovu při dodržení požadavků na budoucího chovatele a podmínek chovu žádoucí a správné. Vždy je však nutno psa individuálně posoudit chovatelem a veterinářem, zda je tato možnost pro zvíře vhodná, tedy zda je schopno přizpůsobit se radikální změně prostředí.

Druhé požadované stanovisko bylo ke způsobu odběru krve pro stanovení protilátek od pokusných zvířat (konkrétně myši). Dle názoru VOZPVU je způsob získávání krve oddělením hlavy po provedené celkové anestézii nejvhodnější. Kvalita krve není ohrožena a získané množství je maximální možné. Z pohledu utrpení zvířat je tento způsob také nejvhodnější, neboť téměř okamžitě ustává mozková činnost - narozdíl od usmrcení pomocí chemických látek, kdy mozek pracuje během celého období nástupu smrti.

Nedílnou součástí činnosti výboru je i edukační proces. Proto se jeho členka i nadále podílí na výuce problematiky 3R.

V roce 2022 bude VOZPVU pokračovat v naplňování směrnice 2010/63/EU, která je transponována do zákona na ochranu zvířat. Současně bude i nadále poskytovat státním orgánům odborná stanoviska a v rámci mezinárodní spolupráce bude komunikovat se zástupci NC ostatních členských států EU za účelem zlepšování životních podmínek zvířat používaných pro vědecké účely a podporování a šíření zásad 3R (reduction, replacement, refinement).

V Praze dne 31.1. 2022

